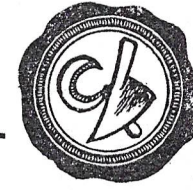

BÍLOVICKÝ

zpravodaj

Říjen 1982

vydává MNV Bílovice n. Svitavou

Vážení spoluobčané

Uplynul více než rok práce poslanců v novém volebním období. Volby do zastupitelských sborů podaly přesvědčivý důkaz o tom, že národní výbory jsou těsně spojeny se životem, potřebami i zájmy občanů. Národním výborům připadá významná úloha při upevňování moci lidu i v období výstavby rozvinuté socialistické společnosti. Vyjadřují jednotu státní moci a správy v územním obvodu.

K rozhodujícím úkolům národních výborů patří další zlepšování podmínek života lidí, ochrana a zvelebování životního prostředí, v podmínkách současné ekonomické situace.

Pro zabezpečení všech úkolů vytyčených volebním programem je nutná spolupráce všech poslanců, organizací Národní fronty a jednotlivých občanů. Tato vzájemná spolupráce je nutná v oblasti nejvíce sledované občany a to je právě oblast výstavby obce, tvorby životního prostředí a občanské vybavenosti. Výsledky této činnosti do značné míry ovlivňují veřejné mínění občanů ve vztahu k MNV.

Při hodnocení práce provedené v průběhu roku je nutné poděkovat všem občanům a organizacím, kteří se podíleli na úpravách obce v jarních směnách a úpravách obce hlavně před 1. májem. Celkově bylo odpracováno při těchto jarních směnách 8130 brigádnických hodin. Hlavní práce při plnění volebního programu však nastává teprve v měsíci srpnu, kdy bylo potvrzeno finanční zabezpečení investiční akce „Z“, to je kanalizace v ulici Obřanská, kde je v první etapě hodnota díla 103 tisíce Kčs při finančních nákladech 70 tisíc Kčs. První část kanalizace se provádí ve složitých podmínkách, kde není možné použít stavební stroje, ale v délce cca 100 m provádět ruční výkopy.

Současně s touto akcí byla zahájena úprava Trávníků, kde bylo nutné usadit 5 kanalizačních vpustí a jsou zabezpečovány další úpravy dle zpracovaného projektu.

Důležitým úkolem je rekonstrukce Kulturního domu na školní jídelnu. Studie projektu byla odsouhlasena radou ONV Brno-venkov a družstvo Stavba zpracovává prováděcí projekt. Vytvářejí se podmínky pro realizaci zahájení stavby v příštím roce.

V neinvestiční části akce „Z“ byla zahájena rekonstrukce šaten na hřišti kopané, která má být provedena ve 3 etapách při celkové hodnotě díla

294 000,— Kčs. Finanční prostředky jsou zabezpečeny formou sdružených finančních prostředků, na kterých se podílí ONV Brno-venkov a OV ČSTV Brno-venkov. Přestavba je podložena závazky členů oddílu kopané. Druhou neinvestiční akcí je rekonstrukce budovy SVAZARMU, kde je hodnota díla 230 000,— Kčs. Zatím byla dokončena rekonstrukce elektroinstalace a některé menší úpravy. Rekonstrukce je dotována OV SVAZARM Brno-venkov.

Mimo tyto hlavní akce je počítáno s úpravou cesty na Hradisko, úpravou prostoru před nákupním střediskem na parkoviště osobních aut, provedení kanalizace na Fügnerově nábřeží a na Betlémě a budou zlepšeny i další části naší obce, kde jsou nutné úpravy, aby celá naše obec byla upravená.

Nechceme zapomínat na potřebu úprav chodníků a ulic v naší obci, což je podmíněno ekonomickou situací a finančními možnostmi MNV, ale stejně důležitý je zájem občanů naší obce a organizací NF. Každé finanční zabezpečení nové akce musí být podloženo závazky, aktivitou občanů. Jen společným úsilím se podaří splnit náročné úkoly volebního programu naší obce.

Ladislav PROCHÁZKA,
místopředseda MNV

OTÁZKA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Na začátku tohoto století, před 1. světovou válkou se naše babičky ve škole dozvěděly, že na této planetě je cca 1 miliarda obyvatel. V roce 1980 se dovídají vnuci těchto babiček, že počet obyvatel na Zemi je dle některých údajů 4 podle jiných až 5 miliard. Během života jedné generace došlo tedy ke zvýšení počtu lidstva pětinašobně. Všichni tito lidé mají určité požadavky na svůj životní standard. Chtějí bydlet, potřebují teplo a světlo, požadují prostory a zařízení pro rekreaci, oblékají se a obouvají a hlavně se musí najíst. Toto vše spolu s nebývalým rozvojem techniky vede k neobyčejně rychlému postupu při změnách životního prostředí. Bohužel tyto změny jsou v drtivé většině k horšímu. Prostředí jemuž se člověk přizpůsoboval miliony let se během posledních roků tak změnilo, lépe řečeno zhoršilo, že články a vědecké statě, které si z tohoto oboru můžeme přečíst ve všech druzích novin a časopisů už nejsou jen zajímavým čtením, ale důrazným varováním s tragickým podtextem o možné přírodní katastrofě.

V r. 1966, kdy u nás vyšel zákon o ochraně půdního fondu, připadalo na 1 obyvatele ČSSR 0,38 ha orné půdy. V r. 1980 je tento stav 0,32 ha orné půdy na obyvatele. Přesto i nadále probíhá mnohdy chaotická výstavba chat v rekreačních oblastech s následným vyjmutím ze zemědělského půdního fondu, vodní a větrnou erozí je ohroženo jen v ČSR 1 480 000 ha zemědělské půdy, 1 240 000 ha je ohroženo spadem kysličníku siřičitého (SO₂) ve větší míře než 268 kg SO₂ na 1 ha. Toto množství je průměr v ČSSR a v některých oblastech je několikrát vyšší.

Ztráty při hospodaření na pozemcích kde je spad SO₂ na 1 ha vyšší než zmíněných 268 kg/ha činí 700,— Kčs na 1 ha. Dají se snadno vyčíslit i v živočišné výrobě a v produkci dřeva. Těžko vyčíslitelné jsou ztráty na přírodních hodnotách naší vlasti a na celé planetě Zemi.

Víme dobře, že na listině ohrožených druhů v rostlinné i živočišné říši jsou stovky druhů. Některé druhy zvířat je možno vidět jen v zoologických zahradách nebo přírodních rezervacích, stejná situace je i v říši rostlin.

Je nutno si uvědomit, že všechny druhy zvířat i rostlin mají na Zemi svoje místo a zánik jediného i toho nejmiň významného druhu může vést k porušení biologického řetězce a ke stavu, který se rovná katastrofě pro naši zeměkouli. Člověk nemá v této situaci právo rozdělovat zvířata a rostliny na škodlivá a užitečná, protože názor lidí je velmi subjektivní a z hlediska dalšího vývoje světa může být silně krátkozraký.

Je jasné, že zamezit úplně všem negativním vlivům na naše prostředí, je v současném stavu nemožné. Je třeba však udělat vše, co je v lidských silách, aby se všechny vlivy, které životní prostředí zhoršují omezily na minimum. Je to povinnost nás všech, protože budoucí generace nás budou jednou kritizovat za to, v jakém stavu jsme jim naši krásnou „Modrou planetu Zemi“ zanechali. A pokud si chce člověk říkat Homo sapiens, nemělo by mu být lhostejné jak budou žít a jaké prostředí bude obklopotvat naše děti a naše vnuky a po nich i příští generace lidstva.

POHLEDY DO MINULOSTI

O POŽÁRU V ROCE 1839

O velkém požáru Bílovic v r. 1839 napsal kronikář Alois Kala v brožůrce Bílovice nad Svitavou a to podle vyprávění babičky Františky, rozené Olejníčkové (1815—1900), která pocházela z domu čp. 48, v němž byla později hájovna u Švábenských.

Toho roku byl fojtíkem její bratr Josef a tuto hodnost převzal po svém otci Vavříkovi. Bylo jí 24 let, když oheň viděla a ve svém pozdním stáří vyprávěla, že požár vypukl dopoledne 28. června v domě čp. 68 (podle Kaly v domě čp. 48).

Tehdy hospodyně pekla na petropavlovskou pouť koláče a u otevřeného ohniště chytlo v hrnci sádlo a od něho chrastí. Když do hořícího sádla nalila vodu, tu vyletěl komínem snop jisker a zapálil až čtvrté stavení v sousedství.

Bylo sucho, doškové střechy byly žárem na padřf vysušeny a tak se oheň v mžiku rozšířil a Bílovice byly rázem v jednom plameni. Fojt Olejníček trhal na Nivce třešně a jakmile oheň uviděl, běžel domů, aby zachránil

obecní papíry. Střecha jeho domu sice hořela, ale mazanícový strop neprohořel a obecní listiny zachránil. V dýmu zahynuli koně a krávy, shořela drůbež a všechny zásoby. Obyvatelé byli v obřanském kostele a brněnští hasiči a vojáci se k řece nedostali a tak v neděli, za několik hodin, z celých Bílovic zůstala jen hromada ssutin a popela. Potud stručně podle babiččina vyprávění.

Ohni však nepadly za obět celé Bílovice, ale vyhořelo jen několik zemědělských stavení na Dědině poblíž řeky. Mlýn a domky za vodou nehořely, dům čp. 57 na pokraji luk, domy na skále a v Uličkách, na návsi stavení čp. 21–24 a snad i některé domy na protější straně cesty nebyly požárem zachváceny. Koně a krávy podařilo se snad vyvést ze stájí k řece a na blízké louky, protože železniční násep za humny tehdy ještě nebyl.

Dne 28. června 1839 nebyla neděle, ale pátek, všední den a Bílovičtí v Obřanech na mši určitě nebyli, pracovali na loukách a na polích. Neděle byla 23. června a jestliže požár vypukl v tento den, pak panský služebník rychtář Olejníček nebyl pravděpodobně na Nivce, ale v Obřanech. V Bílovicích tehdy kostel nebyl, v Obřanech je kostel sv. Václava a petropavlovská pouť byla 29. června na brněnském Petrově.

Požár byl sice veliký, ale z Bílovic nezůstala jen hromada ssutin a popela jak babička vyprávěla. Některé domky zůstaly tu do nedávna (čp. 19, 23, 52, 64...), některé jsou zde podnes (čp. 1, 40, 61–63, 66, 68, 75) i když většinou přestavěné a tedy pozměněné.

Byla bída, ale pozořické lichtensteinské panství za zapůjčené peníze vydalo jen 2 dlužní úpisy a tak většina postižených opravila si svá stavení bez panské finanční pomoci.

Miloslav PROCHÁZKA

CHCETE SE AKTIVNĚ PODÍLET NA OCHRANĚ PŘÍRODY?

Český svaz ochránců přírody (ČSOP) je dobrovolnou zájmovou společenskou organizací, jejímž cílem je sdružovat široký okruh občanů ČSR k činnosti při ochraně přírody a péči o životní prostředí. Vytváří se na podkladě koncepčních záměrů dalšího rozvoje státní ochrany přírody, které byly schváleny vládou ČSR v srpnu 1978.

Řádným členem Českého svazu ochránců přírody může být každý občan České socialistické republiky, který dovršil 14 let.

**STAŇTE SE ČLENY
ČESKÉHO SVAZU OCHRÁNCŮ PŘÍRODY!**

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V druhé polovině letošního roku se dožili nebo dožijí významného životního jubilea občané:

92 let

Wilzynski Rudolf

91 let

Hrubá Ludmila

88 let

Bedan Antonín

87 let

Švehla Rudolf

86 let

Kapustová Kateřina

85 let

Hrůzová Růžena
Kocmanová Marie

80 let

Němcová Ludmila
Bandoch Rudolf
Jelínková Emilie
Ondrášek Eduard
Peřinová Emilie
Pospíchalová Františka
Applová Helena

75 let

Kalodová Anna
Zelenková Julie
Hlaváčová Marie
Havlásek Karel
Havlásek Václav
Pokorná Františka
Kartousová Hedvika
Elgart Vladimír
Křivonožková Božena
Bandochová Marie

70 let

Hrubá Marie
Ing. Loula František
Holoubková Anna
Kotolová Marie
Macháčková Růžena
Kozel Václav
Štrnadová Ludmila
Smutná Božena
Plevová Emilie
Tomášková Anna

Kuželová Františka
Skácel Fratišek
Suchyňová Hedvika
Příkryl Karel
Brímová Milada
Kutscherauer Ludvík
Hamerská Marie
Elgartová Terezie
Nesrsta Miroslav
Škrhák Bohuslav
Běhounek Václav
Kučera Miroslav
Vágnér Jaromír
Šerák Jan

60 let

Blatná Anna
Hradská Anna
Trnavský Stanislav
Markusík Štěpán
Pikner Milan
Řiháková Marie
Taranza Miloš
Haraštová Jarmila
Kalová Anna
Ševčíková Marie
Adamec Jaroslav
Floriánová Miroslava
Holek Bořivoj
Ing. Macharáček Milota
Machulová Milada
Macharáčková Věra
Hloušková Slavomíra
Černochová Milada
Trnavská Štěpánka
Beran Miroslav

50 let

Syrovátková Anna
Vozka Zdeněk
Breth Walter
Ing. Eberhard Evžen
Taranza Jan
Daňková Helena
Obalilová Božena
Svoboda Jaroslav
Rašová Božena
Volavková Milada
Nejezchlebová Věra
Bednařík Oldřich
Ondrújová Eva

Sbor pro občanské záležitosti všem těmto jubilantům srdečně blahopřeje.

ZLATÉ SVATBY

Dle záznamů v knize manželství oslaví 50 let společného života manželé

Stanislav a Marie Hlaváčovi
Vladislav a Josefa Jelínkovi

ZMĚNY V POČTU OBYVATEL

V období od 1. 1. 1982 do 31. srpna 1982 se narodilo 18 dětí, z toho 9 chlapců a 9 děvčat.

Ve stejném období zemřeli tito naši občané:

Bártová Božena
Horák František
Kozel Josef
Löffnerová Antonie
Bednaříková Marie
Prášil Stanislav
Polák Karel
Urubek František
Petlachová Leopoldina
Kozlová Marie
Strajtová Františka
Bracek Oldřich

Ševčíková Anna
Kapustová Vlasta
Svoboda František
Jana Alois
Kalová Klára
Empenger Václav
Holečková Marie
Novotná Anna
Poláková Josefa
Eger Bedřich
Srba Zdeněk
Peřinová Líbuše

ZAJÍMAVÁ ČÍSLA Z BÍLOVIC

Podle sčítání lidí, domů a bytů k 1. 11. 1980 měla naše obec toto složení obyvatelstva:

dělníků bylo	439
zaměstnanců	570
členů JZD	15
ostatních	82

ekonomicky neaktivních osob (dětí, důchodci...) 1147 z nichž má vlastní zdroj obživy 533 osob.

Z ekonomicky aktivních osob pracuje v zemědělství a lesnictví 3,2% tj. 35 osob, v průmyslu 480 osob, ve službách pracuje 274 osob a v ostatních odvětvích 317 osob.

V domovech důchodců žije 21 našich občanů.

SOKOLOVNA

Před 55 lety dne 4. září 1927 se konala slavnost otevření sokolovny, spojená se zájezdem II. sokolské župy v Brně. Bílovice, vyzdobené prapory, prožívaly jeden ze svých velkých a nezapomenutelných dnů.

Starostou družstva pro postavení sokolovny byl Rudolf Pospíšil a starostou Sokola Jan Kartous.

Dne 28. srpna se konalo na novém jevišti slavnostní představení Její pastorkyňa a 3. září koncert.

V neděli 4. září byla slavnostní valná hromada (na ní předání vlajky) a na hřbitově a na Ostrůvku u pomníku padlých byly položeny kytice. Odpoledne ve slavnostním průvodu hrdě pochodovalo 550 bratří a sester nadšeně po-

zdravovaných téměř celými Bílovicemi. Hrál Hudební sdružení Sokola Brno II a po slavnostním předání byla tělocvičná beseda a večer veselice.

V nové sokolovně nastal nový a krásnější život. Bylo uspořádáno mnoho zdařilých podniků, navštěvovaných nejen bílovickými občany, ale i mládeží z blízkého okolí.

Avšak zanedlouho se dostavily další a nemalé starosti, hlavně finanční, které Sokol po letech vytrvalé a obětivé práce nicméně překonal.

Ke 100. výročí narození Dr. Miroslava Tyrše 17. září 1932 Sokol odhalil na Ostrůvku Tyršův památník. Autorem na pamětním kameni připevněné bronzové desky je soběšický rodák Josef Werner.

Miloslav PROCHÁZKA

Tělovýchovná jednota SOKOL v Bílovicích nad Svit.

zve všechny občany a mládež na

TĚLOVÝCHOVNOU AKADEMIÍ,

kterou pořádá k 120. výročí vzniku tělovýchovného hnutí v našich zemích a k 150. výročí narození Dr. Miroslava Tyrše a 160. výročí narození Jindřicha Fügnera.

Akademie se koná

11. prosince 1982 v 17 hodin v sokolovně.

PAMĚTNÍK VZPOMÍNÁ

Dne 7. listopadu 1982 vzpomínáme již 65. výročí VŘSR a právě v tento den začíná měsíc Československo-sovětského přátelství. Tuto významnou událost si připomínáme každým rokem lampionovým průvodem k hrobu padlých rudoarmejců. Tito mladí občané Sovětského svazu položili životy za naše osvobození a svou krví ztvrdili přátelství mezi našimi národy. A protože mnozí z nás neví jak probíhala identifikace sovětských vojáků a jejich pohřbívání, zeptali jsme se přímého účastníka těchto událostí s. Rudolfa Wilczynského. S. Wilczynský měl v období osvobození naší obce rudoarmejcům velmi blízko, protože se s nimi domluvil jejich rodnou řečí. Naučil se rusky v Sovětském svazu, kam odešel jako komunistický funkcionář a radikál v roce 1926. Odešel s rodinou a se členy komuny „Reflektor“, protože v republice nenašel zaměstnání. Dostal zaměstnání ve Stalingradu, nynějším Volgogradu.

Do Bílovic n. Svit. se vrátil v roce 1928. O událostech, které se vztahují k posledním dnům války vypráví dnes již 92letý Rudolf Wilczynský:

„Jelikož ovládám ruský jazyk byl jsem kooptován do MNV jako tlumočnick. Chodil jsem každý den ráno do výboru, kde jsem musel překládat přání i stížnosti občanů, různé dotazy. Se sovětským velením jsem vyřizoval vše včetně propustek mimo obec. Také jsem vyšetřoval, kolik přibývalo hrobů padlých sovětských hrdinů. Za devět dní, co ještě trvala válka, jich padlo hrdinnou smrtí 18. Část vojáků byla pohřbena v jedné řadě na hřišti za sokolovnou, 2 hroby byly u potoka blízko myslivny, 1 na ostrůvku u pomníku padlých za první světové války a 1 u křížku v Trávníkách. Hroby byly označeny nápisem jména inkoustovou tužkou na překližce 15x20 cm, která byla přibita na hůlce. Hroby byly pěkně upraveny.

Asi dva dny před koncem války přišly dva velké lijáky. Měl jsem špatné tušení, papír a tužku jsem vzal hned s sebou a rychle se vydal za sokolovnu. Nebylo to tak zlé. Překližky se v rozích již rozlepily, ale jména byla ještě čitelná, takže jsem je mohl opsat. Udělal jsem dobře, protože druhý den jsem zjistil, že už téměř žádné jméno čitelné není. Potom jsem odešel na hřbitov k rychle vybudovanému pomníku, změnil ty tři mramorové plochy, které se měly popsat. Zaopatřil jsem bílý balicí papír, zakreslil celý text a odevzdal jej do „mramorárny“ s. Olejníčkovi, aby celý návrh dal odborníkům k dalšímu zpracování. Tak a teď víte, jak přišla jména hrdinů na svět a jak byla pro další generace zachována. Ještě bych chtěl dodat, že asi za týden, když jsem měl všechno vyřízené, se začali zajímat o jména padlých hrdinů četníci, kteří je požadovali ne zrovna vybíravým způsobem. Přesto, že jsem jim řekl, že seznam odevzdám na sovětském vojenském velitelství v Brně, musel jsem seznam vydat. Samozřejmě po opsání.“

Výbor SČSP v Bílovicích n. Svit. děkuje s. Rudolfo Wilczynskému za možnost zveřejnění jeho vzpomínek, které zůstanou nahrané na magnetofonovém pásku i pro další generace v naší obci.

Ing. Jos. LINHART

Přijďte všichni na

VEŘEJNOU SCHŮZI,

která se koná

19.11. v 19 hod. 30 min. v kulturním domě

Budete informováni o rozpracování závěrů 6. plenárního zasedání ÚV KSČ k práci národních výborů na místní podmínky.

Všechny občany zve

Výbor vesnické organizace
Komunistické strany Československa

65. výročí Velké říjnové socialistické revoluce (7. 11. 1917) a 60. výročí vzniku Svazu sovětských socialistických republik (30. 12. 1922) oslavíme

LAMPIÓNOVÝM PRŮVODEM

na místní hřbitov ke hrobu sovětských vojáků, kteří položili své životy při osvobozovacích bojích v okolí naší obce v r. 1945

Průvod vyjde od školy v pátek 5. listopadu přesně v 17 hodin

Touto akcí bude zahájen „Měsíc československo-sovětského přátelství“.

Vydává MNV a MV NF Bílovice n. Svit. — Za redakci odpovídá Bořivoj Nejezchleb, ředitel ZDS, tel. 65446. — Vychází dvakrát do roka k jarním a podzimním agitačním dnům. — Povoleno ONV Brno-venkov 456.12/82 — Lá 227. — Neprodejné. — Vytiskl Tisk, knižní výroba, n. p., závod 2. Brno.